

Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ (Λουκ. 15, 11-32)

†ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

(Διασκευή ομιλίας στο Καλογερίκο, στις 19/2/2006)

1. Τίνος είναι η ζημιά;

Ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός, όταν ήλθε στη γη, συνεχώς έδειχνε καλωσύνη σε όλους. Αλλά βλέποντάς τον μερικοί άνθρωποι -που φαινόταν καλοί αλλά ήταν πολύ εγωκεντρικοί- να συνομιλεί με καλωσύνη με αμαρτωλούς, να τους συγχωρεί και να τους συναναστρέφεται έλεγαν: «Απαράδεκτο. Σκάνδαλο είναι αυτό το πράγμα».

Τους απαντούσε ο Χριστός:

-Ο Θεός είναι εύσπλαγχνος. Όλους τους έχει παιδιά του. Για όλους ενδιαφέρεται.

Και για να δείξει ο Κύριος πόσο μας αγαπάει ο Πατέρας μας ο επουράνιος, είπε την παραβολή του ασώτου υιού.

Ένας πατέρας είχε δυο παιδιά. Είχε και πολλά αγαθά. Ήταν πλούσιος πολύ. Όπως είναι ο επουράνιος Πατέρας μας, πλούσιος πολύ, και σκορπίζει πολλά αγαθά. Πήγε ένα από τα παιδιά του, ο νεώτερος και του είπε:

-Πατέρα, δος μου κείνα που δικαιούμαι.

Τι του έλεγε; Πατέρα, ξέρεις, εσύ εμένα δεν με απασχολείς. Δεν με ενδιαφέρει τι κάνεις εσύ. Εμένα με ενδιαφέρει τι θέλω εγώ. Εγώ θέλω τον εαυτό μου. Θέλω να πάω να διασκεδάσω. Κατέβαινε λοιπόν ο,τι δικαιούμαι. Και ο πατέρας του τα έδωσε.

Γιατί του τα έδωσε, θέλει πολλή μελέτη αλλά ας το πούμε σύντομα. Ο Θεός, μας έφτιαξε ελεύθερους. Το καλό ο άνθρωπος, το υπηρετεί, και του Θεού τού μοιάζει, όταν ελεύθερα βλέπει τι είναι ο Θεός, τον αγαπάει και τον βάζει μέσα στην καρδιά του. Με το ζόρι, όπως στον στρατό, δεν τηρείται το θέλημα του Θεού, αλλά το θέλημα του αξιωματικού. Ο Θεός μάς θέλει ελεύθερους. Και να αυξάνεται η ελευθερία μας.

Γι' αυτό ο Θεός είπε: «Τι να το κάνεις αυτό το παιδί; Αλλού η καρδιά του, και αλλού και το σώμα του. Πώς θα το βοηθήσουμε να φρονιμέψει»;

Και του έδωσε όλα όσα ζήτησε. Ο νεαρός τα πήρε και έφυγε. «Απήλθεν εις χώραν μακράν».

Να μην τον βλέπει τον πατέρα, να μην τον ακούει, να μην αισθάνεται εντροπή για εκείνα που έκανε επειδή θα τον έβλεπε ο πατέρας του.

2. Η καρδιά μετρά. Όχι η τσέπη

Και εκεί εσκόρπισε την περιουσία του «ζων ασώτως». Σκόρπισε όλα τα χαρίσματα που έχει ο άνθρωπος από τον Θεό. Τα χαρίσματα, αδελφοί μου, δεν είναι ένα μπράτσο, ένα πόδι, ένα κεφάλι...Αλλά είναι κυρίως τα πολύ μεγαλύτερα: Όπως ο νους, η καρδιά, η ψυχή, η συνείδηση.

Όμως ο άνθρωπος –έτσι είναι φτιαγμένος- περισσότερο από όλα, αγαπάει και πάσχει για αγάπη. Δεν υπάρχει άνθρωπος, όσο και αν έχει πέσει στον υπόκοσμο, στο έσχατο κατρακύλισμα προς τα κάτω, που να μην πονάει περισσότερο από όλα τα αγαθά για αγάπη.

Την ζητάει, έστω και αν δεν ενδιαφέρεται να την δείξει, γιατί νομίζει ότι θησαυρός είναι η πρόσκαιρη χαρά που αντλεί από την εκπλήρωση των σαρκικών επιθυμιών του.

Έτσι λοιπόν ο γιός αυτός, σκόρπισε «την ουσίαν αυτού» τα χρήματα, τα αγαθά του πατέρα του, μετά πορνών. «Ζων ασώτως». Το θεωρούσε σπουδαίο πράγμα. Σκορπίσθηκαν λοιπόν τα αγαθά του Θεού και έμεινε φτωχός. Τι σημαίνει; Αδειασαν οι τσέπες του;

Μπορεί να είχαν αδειάσει και οι τσέπες του, αλλά οπωσδήποτε είχε αδειάσει η καρδιά του. Η καρδιά είναι ανώτερη από την τσέπη. Όταν αδειάζει η καρδιά, τότε ο άνθρωπος έχει φτωχύνει. Δεν φτωχαίνει όταν λιγοστέψουν τα χρήματα μέσα στην τσέπη του, τα πράγματα που έχει στο σπίτι του. Πώς αδειάζει η καρδιά;

Να πάρουμε ένα άνθρωπο, δεν χρειάζεται να είναι νέος, και γέρος μπορεί νάναι, και λέει:

-Τι κακό που έπαθα. Στερήθηκα τη ζωή μου, έπρεπε να την απολαύσω...

Το παιδί λέει και αυτό:

-Πρέπει να την γλεντήσω τη ζωή μου, μην χάσω τα νειάτα μου. Δεν ξαναγυρίζουν.

Και πάει να ζησει ελεύθερα χωρίς κανένα ηθικό περιορισμό. Σε λίγο ζώντας έτσι διαπιστώνει ότι η αμαρτία τον κάνει ράκος. Και το βλέπει και ο ίδιος, όσο στραβός και αν είναι. Όσο και να μην κοιτάζει προς τα άνω και προς τα μέσα. Δηλαδή όσο και να μην νοιάζεται ούτε για Θεό ούτε για ψυχή. Το βλέπει ότι έχει διαλυθεί.

3. Όταν μιλάει η ψυχή

Ο άσωτος υιός βρέθηκε σε μια τέτοια αθλιότητα. Αλλά τι έκανε; Στέναξε και είπε:

-Πρέπει να αλλάξω. «Αναστάς πορεύσομαι προς τον πατέρα μου».

Αμ' έλα που δεν είναι τόσο εύκολο. Γιατί δεν είναι εύκολο;

Γιατί για να γυρίσει στον πατέρα του, πρέπει να έχει οντότητα. Η μετάνοια, η σκέψη για διόρθωση, για πορεία σωστή, για ζωή ελεύθερη από πάθη και από κακία θέλει να έχεις οντότητα. Να είσαι άνθρωπος με οντότητα. Η μετάνοια δεν είναι τόσο απλό πράγμα μόνο για φτωχούς, κουτούς και γριούλες. Η μετάνοια και η διόρθωση είναι η μεγαλύτερη λεβεντιά. Ο μεγαλύτερος ηρωισμός. Η μεγαλύτερη απόδειξη ότι ο άνθρωπος είναι άνθρωπος, είναι οντότητος. Ξέρει να έχει θέληση, ξέρει να νικάει. Όχι τον τάδε και τον τάδε που θα βρει μπροστά του, στις βρισιές και στις απειλές, αλλά ξέρει να νικάει τον εαυτό του και να τον σταματάει από το κατρακύλισμα. Και να τον ανεβάζει πάλι ψηλά.

Έτσι λοιπόν ο άσωτος όταν είδε το άδειασμό του, σηκώθηκε και είπε: «αναστάς πορεύσομαι προς τον πατέρα μου». Θα γυρίσω στον πατέρα μου και θα του πω: «Πατέρα, εγώ έφταιξα. Δεν έφταιξες εσύ. Δικό μου το λάθος. Δεν είναι δικό σου. Εσύ ήσουν ο αποδέκτης μόνο των λαθών μου. Συγχώρησέ με. Πάρε με και κράτα με πάλι μαζί σου».

Μπορεί βέβαια αδελφοί μου -το βλέπουμε και σήμερα- μερικές φορές οι άνθρωποι κατρακυλώντας στην αμαρτία, επειδή κυβερνάνε λογικά τα χρήματά τους, εξακολουθούν να έχουν την τσέπη τους γεμάτη. Και να μην καταντούν ρακένδυτοι σωματικά. Να είναι του κουτιού. Αλλά εσωτερικά έχουν αδειάσει.

Και η καρδιά έχει αδειάσει χειρότερα.

Πραγματικά γύρισε ο άσωτος στον πατέρα και του είπε: «Ἡμαρτον εις τον ουρανόν και ενώπιόν σου. Ουκ ειμί άξιος κληθήναι υιός σου». Τι ομοιότητα έχω εγώ που εθεώρησα τα πάντα υπηρέτες των κακιών μου και των παθών μου, με σένα τον εύσπλαγχο, τον αγνό και καθαρό και οικτίρμονα;

Ο πατέρας βλέποντας τον γιό του από μακριά, λαχτάρησε. Και έτρεξε. Τον αγκάλιασε και τον φίλησε. Τον πήρε στο σπίτι του. Και εκεί; Εκεί του απέδωσε την στολή την πρώτη. Τι σημαίνει «την στολή την πρώτη»; Την ιδιότητα που είχε μέχρι τότε. Τον δέχθηκε σαν παιδί του. Όχι σαν υπηρέτη του. Όχι σαν μίσθιο. Όχι σαν εργάτη του. Σαν παιδί του. Την στολή την πρώτη με όλα τα δικαιώματα.

Έσφαξε τον μόσχο τον σιτευτόν. Δηλαδή θα λέγαμε σήμερα· παρότι μέχρι χθες δούλος της αμαρτίας, τον αξιώνει της Θείας Κοινωνίας. Τον δέχεται σαν να ήταν άγιος και εκλεκτός.

4. Εδώ θα φανείς

Τι λέει ο Χριστός με αυτό;

Ο Πατέρας μας ο επουράνιος, όταν γυρίζει ένα παιδί Του κοντά Του, και μάλιστα γυρίζει για να δείξει -και του δείχνει- ότι κατάλαβε το λάθος του, και ότι θέλει να είναι κοντά Του, δεν του δίδει απλά μια ακρούλα. Αλλά του δίνει την ιδιότητα την οποία είχε και έπρεπε να έχει. Αυτή είναι η καλωσύνη, η αγάπη, η συγγνώμη, η συγχώρηση του επουράνιου Πατέρα.

Και εμείς; Εμείς, αν έχουμε μυαλό -που πρέπει να έχουμε γιατί μας έφτειαξε λογικούς και ελεύθερους ο Θεός- πρέπει να ψάχνουμε να δούμε πόσο έχουμε αδειάσει. Και αν βλέπουμε ότι έχουμε αδειάσει πρέπει να γυρίζουμε πίσω. Να ζητάμε το έλεός Του. Μας το δίνει στην εξομολόγηση.

Ξέρετε τι κρίμα είναι να λέει ο άνθρωπος «Ναι, ναι, αμαρτωλοί είμαστε, τι να κάνουμε;»...

-Ε.. πήγαινε εξομολόγησου αδελφέ μου. Πες σαν τον άσωτο: «Αναστάς πορεύσομαι». Δείξε ότι έχεις οντότητα ενώπιον του Θεού. Τι σημαίνει οντότητα; Θέληση, βούληση, σκέψη, λογική, συνείδηση, κατανόηση του τι είναι ο Θεός και ποία πρέπει να είναι η σχέση με τον Θεό.

Λέει το Ευαγγέλιο παρακάτω: Όταν γινόταν το γλέντι στο σπίτι του πατέρα, με τον άσωτο υιό του και όλους όσους είχαν βρεθεί, γιατί επέστρεψε κοντά του, γύρισε και ο άλλος υιός ο μεγαλύτερος που ήταν έξω. Εκείνος στενοχωρήθηκε: «Ήλθε ο αλήτης και τον δέχθηκε με τιμές και με αγάπη», είπε.

Και ο πατέρας τον πλησίασε και τον συμβούλευσε: «Παιδί μου, ευφρανθήναι και χαρήναι έδει. Έπρεπε να γεμίσεις χαρά. Ο αδελφός σου ούτος, νεκρός ην και ανέζησε, απολωλώς ην και ευρέθη». Νεκρός ήταν, πεθαμένος ήταν... ο αδελφός σου. Δεν σταματάει η ιδιότητα αυτή. Ο αδελφός σου!

Τι μας λέει ο Θεός; Να το πούμε με απλά λόγια.

Τέκνα του επουράνιου Πατέρα, του εύσπλαχνου και πολυέλεου, σεις που είστε μαζεμένα μέσα στο σπίτι τού Πατέρα σας, -ή δεν είναι σπίτι του Πατέρα μας του επουράνιου η Εκκλησία;- μάθετε να συγχωρείτε τους αμαρτωλούς. Κατανοείτε τους. Μη τους καταφρονείτε. Δείχνετε τους αγάπη και καλωσύνη. Γίνετε εικόνες του πολυέλεου και πολυεύσπλαχνου Πατέρα σας.

Παιδιά του είμαστε. Και σαν παιδιά του μας θέλει κοντά του. Και μας ξαναδέχεται κοντά του με την εξομολόγηση.

Μετά από λίγο έρχεται η Σαρακοστή και αρχίζει το άθλημα της εξομολογήσεως, της καθάρσεως, της Θείας Κοινωνίας, της επιστροφής.

Και ισχύει για όλους μας η υπόμνηση, ότι πρέπει να γυρίζουμε όσο μπορούμε πιο συνειδητά και πιο σταθερά προς τον ουράνιο Πατέρα μας.

Ας ακούσουμε το μήνυμα που μας έδωσε ο Κύριος μας ο Ιησούς Χριστός με την παραβολή του ασώτου και ας το βάλουμε στην καρδιά μας. Αμήν.-